

Lakialoite LA 23/2018 vp

Mikko Kärnä kesk ym.

Lakialoite laiksi tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnalle

Aloitteessa ehdotetaan työtulovähennyksen korottamista Lapin, Kainuun ja Pohjois-Karjalan maakuntien sekä vapaan metsästysoikeuden piirissä olevien Pohjois-Pohjanmaan kuntien alueella. Pohjoiset alueet tulisi nähdä Suomessa samalla tavalla voimavarana kuin Norjassa. Norjassa Finnmarkin ja Nord-Tromsin maakunnissa on 3,5 % alhaisempi valtion tuloverotus, joka on johdannut alueiden kehittymiseen ja elinvoimaistumiseen.

Suomessa tulee toteuttaa kokeilulaki korotetusta työtulovähennyksestä Lapin, Kainuun ja Pohjois-Karjalan maakuntien sekä vapaan metsästysoikeuden piirissä olevien Pohjois-Pohjanmaan kuntien alueella. Kyseisillä alueilla työtulovähennystä saisi maksimissaan tuhat euroa enemmän kuin muualla Suomessa. Kokeilun ulottamista myös saaristokuntiin voidaan pohtia.

Kyseisissä maakunnissa on jatkuva työvoima- ja osaajapula. Erityisesti sairaanhoitajien ja lääkäreiden rekrytointi on ollut kyseisillä alueilla haastavaa. Lisäksi suuri pula on matkailu- ja ravintola-alan työntekijöistä. Esimerkiksi Lapissa vuonna 2016 rekisteröitiin 2,6 miljoonaa yöpymistä ja kasvua edellisvuoteen oli huikeat 13,1 %. Mikäli sama tahti jatkuu, jo ainoastaan Lapissa on kymmenen vuoden kuluttua yli 10 miljoonaa rekisteröityä yöpymistä ja uusia työpaikkoja pelkästään matkailusektorilla 23 000. Työvoima- ja osaajapula on siis todellinen.

Korotettu työtulovähennys helpottaisi edellä mainittujen maakuntien ja kuntien työvoima- ja osaajapulaa. Lisäksi näissä maakunnissa valtion tarjoamiin palveluihin on lähtökohtaisesti pidempi matka ja palveluja on heikommin saatavilla. Ihmiset siis maksaisivat veroa suhteessa saataviin palveluihin.

Kokeilulaki säädettäisiin viidelle vuodelle, jonka aikana voidaan seurata alueiden kehitystä ja työtulovähennyksen enimmäismäärän noston vaikutuksia. Eduskunnan tietopalvelun laskelmien mukaan eriytetty työtulovähennys kolmelle mainitulle maakunnalle heikentää julkisen talouden rahoitusasemaa yhteensä noin 115 miljoonalla eurolla. Tästä kuntien osuus on noin 70 miljoonaa euroa, valtion osuus noin 40 miljoonaa euroa ja kirkollisverojen osuus noin 4 miljoonaa euroa. Aloitteessa ehdotetaan, että valtio kompensoisi menetykset kunnille ja kirkolle, ja näin ollen valtion osuus olisi 115 miljoonaa euroa. Palkansaajan nettotulo kasvaisi Kainuun, Lapin ja Pohjois-Karjalan maakunnissa keskimäärin noin 70 eurolla kuussa. Mediaanituloisen, noin 3 000 euroa kuussa tienaaavan kuukausittainen nettotulo nousee 81 eurolla.

Lakialoite LA 23/2018 vp

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään väliaikaisesti tuloverolakiin (1535/1992) uusi 125 a § seuraavasti:

125 a §

Työtulovähennys eräillä alueilla

Vuosina 2018—2023 Lapin, Kainuun ja Pohjois-Karjalan maakuntien sekä vapaan metsästys-oikeuden piirissä olevien Pohjois-Pohjanmaan kuntien alueella työtulovähennys on 12 prosenttia 125 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 2 540 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 2,72 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2023.

Helsingissä 1.6.2018

Mikko Kärnä kesk
Marisanna Jarva kesk
Katri Kulmuni kesk
Eero Reijonen kesk
Krista Mikkonen vihr
Markus Mustajärvi vas
Antti Rantakangas kesk
Hannu Hoskonen kesk
Markus Lohi kesk
Ulla Parviainen kesk
Niilo Keränen kesk